

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 3. Fundamenta in Oppositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

PROBATUR 2. Si Differentia superior includeret inferiorem, non posset præscindi ab illa, sed potest, ut dictum in materia de Præcisionibus: Ergo.

PROBATUR 3. Si Differentia superior formaliter sumpta includeret inferiorem, & sumeretur formaliter, (ut suppono) & non sumeretur formaliter; quia sumi formaliter, est sumi condistinctim ab iis; quæ non sunt ipsum; non sumeretur autem tunc condistinctim, quia formalitas unius, per te, esset formalitas alterius: hocque ipso non esset jam illa differentia generica, sed inferior; cum ratio generica formaliter, includeret formaliter rationem non genericam, hoc est inferioris.

DICENDUM est 3. *Quod inferior Differentia formaliter sumpta, non includat superiorem formaliter.*

PROBARI solet 1. Si Differentia inferior formaliter sumpta, includeret formaliter superiorem, omnis definitio esset vitiosa, quia bis in ea idem repeteretur; nam definitionis hujus. Homo animal rationale, esset iste sensus, Homo est animal, animal rationale. Deinde docet Aristot. bonam esse definitionem, si ponatur cum proximo genere Differentia infima, abjectis intermediis; quomodo autem abjici possunt, si formaliter includuntur? Denique bona est definitio quæ fit per omnes differentias à genericis descendendo ad specificam, quæ mala esset si formaliter in infima reliquæ includerentur; Jam enim non esset modus salvandi descensum genericæ differentiæ ad specificam.

RESPONDERI posset his omnibus probationibus quod non evincant; nam ne dicatur bis idem in eadem definitione repeti, sufficit rationem genericam, clarè & distinctè non exprimi, eritque hujus definitionis, Homo est animal rationale, sensus: Homo est animal, quod etiam includitur in rationali, poneturque infima differentia in definitione explicitè, abjiciendo intermediis, eritque genericæ differentiæ ad specificam descensus, secundum explicitam significationem, licet implicitè in illis involvantur; & sicut quamvis per omnes differentia superior includatur materialiter in inferiori, non sequitur in definitione nugaciter repeti differentias, aut illas abjici non posse, ita & in præsentī.

PROBARI solet 2. Si inferior differentia formaliter includit superiorem, sequitur, inferiorem, à specie, non esse distinctam; jam enim etiam genus, contineret in se differentia inferior.

RESPONDERI posset. Quod in re non distinguantur, distinguantur tamen per ordinem ad nostros conceptus, eò quod differentia, quæ differentia, debeat concipi per modum partis; Species per modum totius; item species postulat definiri, ponendo explicitè genus, v.g. Animal, in definitione hominis; differen-

tia autem non postulat definiri per genus explicitè positum.

PROBARI solet 3. Quia differentia, ut differentia est, solum debet esse principium differendi: Ergo differentia inferior, superiorem non debet includere formaliter; aliàs includeret rationem conveniendi; nam superior differentia, est ratio conveniendi.

RESPONDERI posset, quod differentia, ut differentia, quoad id quod dicit explicitè, debeat esse ratio differendi, non verò quoad id, quod dicit formaliter quidem, sed implicitè: & sicut non obest, ut differentia sit solum principium differendi, quantumvis materialiter involvat differentiam genericam, licet illa sit principium conveniendi; ita nec oberit, si illam implicitè dicat. *Hinc aliter*

PROBATUR Conclusio. Tum quia ratio communis sentiendi, non est ratio communis rugiendi, præscinduntque hæc à se: Ergo etiam cum ratio communis rugiendi, non sit ratio communis sentiendi, differunt enim definitionibus, præscindunt etiam à se, neque se includunt formaliter. Tum quia ratio rugitus, superaddit ex modo nostro concipiendi, id quod non habet ratio sensationis, aliàs hoc ipso non esset illa differentia inferior: tunc quæro secundum illam rationem quam superaddit, vel potest concipi vel non potest; si non potest concipi, ergo nec superaddit quicquam; nec tunc enim secum, Ens, & concipi; si potest concipi, ergo non includit jam illud formaliter; cum non sit formaliter illud ipsum, sed formaliter illi ipsi superadditum. Tum quia superaddita illa formalitas, vel est ipsum formaliter cui superadditur, vel non est ipsum formaliter; si non est ipsum formaliter: Ergo in inferiori non includitur formaliter superius; si est ipsum formaliter, ergo idem sibi ipsi superadditur, adeoque idem sibi ipsi non idem est, cum inter superadditum, & cui superadditur, debeat esse distinctio. Omnia hæc in hoc fundantur. Quia definitio inferioris differentiæ, non est formaliter definitio superioris Differentiæ.

DIFFICULTAS III.

Fundamenta in Oppositum.

OBJICITUR 1. Auctor. Aristot. qui 7mo Metaphys. tex. 43. docet. Differentiam infimam bene posse poni in definitione solam, eò quod includat superiores: appellatque illam totam rei substantiam; imò ipse Philosophus facit talem prædicationem, *fissio pedum est aliqua pedalitas*.

RESPONDETUR. Loqui Aristotelem de inclusionem materiali, non autem formali, estque differentia infima tota rei substantia; non totaliter, sed completivè ultimo; prædicatio etiam illa

illa pedalitatis de fisione, non habet hunc sensum, quod fisionis pedum definitio, ut sic; quod tamen requireretur, si differentia inferior, formaliter includeret superiorem, sed hoc solum significatur, quod species pedalitatis, sint pedes fissi.

INSTABIS. Differentia superior per Aristot. dividitur in inferiorem; Ergo includit illam formaliter, nam divisum includi debet formaliter in dividendis membris.

RESPONDETI solet communiter, quod inferior differentia dividat superiorem, materialiter sumpta, seu in quantum est species quæ formaliter includit genus suum: v.g. Animal rationale quod est species, includit formaliter Animal; sed inferior differentia non dividit superiorem, formaliter sumpta. Quod autem non nisi materialiter sumpta differentia dividat superiorem, hoc inde est, quia sensitivum non dividitur in rationalitatem & irrationalitatem, sed concretè dividitur in rationale & irrationale. Quanquam etiam dici posset, quod divisum non sit necesse ut formaliter includatur in ratione superaddita ipsi diviso.

OBJICITUR 2. Rugibile est formaliter sensitivum: Ergo differentia includit formaliter superiorem. Antec. prob. Rugibile seu rugibilitas, est formaliter principium sensationis, rugitus enim sensatio est.

RESPONDETUR. Rugibile est formaliter sensitivum, id est rugibile Metaphysicè spectatum, seu ratio communis rugibilis, est ratio communis sensitivi, Nego Antec. rugibile Physicè spectatum est formaliter sensitivum, Concedo Antec. & Nego Consequent. Addo Rugibilitatem non esse principium sensationis ut sic, sed talis; deberet autem Rugibilitas esse principium sensationis ut sic, quia esset idem formaliter cum sensitivo ut sic, quod sensitivum ut sic, est principium sensationis ut sic; Quæ responsio supponit, quod quando nos tractamus de differentiis formaliter acceptis, tractemus de rationibus illarum communibus.

INSTABIS I. ex Arriaga. Si rugibilitas distincta à sensatione per impossibile poneretur, esset formaliter virtus cuiusdam sensationis: Ergo esset formaliter virtus sentiendi, ergo ulterius esset formaliter animalitas. Rursus rugitus est formaliter motus ab intrinseco: Ergo est formaliter vita in actu secundo.

RESPONDETUR. Disting. Consequens. Ergo esset rugibilitas formaliter virtus sentiendi, ita ut ratio communis rugibilitatis, sit ratio communis sentiendi: Nego Consequent. ita ut rugibilitas sit formaliter virtus sentiendi per sensationem contractam, determinatam &c. Concedo Conseq. à qua ut infra dicetur, non distinguitur formaliter: eodemq; modo de Vita Philosophandum.

INSTABIS 2. Impossibile est concipere Hominem, quin concipiatur Animal: Ergo etiam impossibile est concipere rugibilitatem, quin concipiatur sensatio.

RESPONDETUR. Id verum esse de sensatione contractè sumpta.

INSTABIS 3. Si præscinderet differentia rugibilis à sensatione, id idè esset, quia ratio communis rugibilis, non est ratio communis sensationis; sed hæc ratio non suadet differentiam rugibilis præscindere à sensitivo; quia ratio communis Hominis, non est ratio communis Animalis, & tamen homo non præscindit ab animali: Ergo etiam quantumvis ratio communis rugibilis, non sit ratio communis sensationis, non præscindet tamen rugibile à sensitivo.

RESPONDETUR. Negando minorem: & licet quidem ratio communis hominis, non sit ratio communis animalis præcise secundum rationem suam communem spectati, est tamen ratio communis hominis ratio animalis, sed contractè jam spectati, per additum rationale, à quo sic contractè spectato & in definitione posito non præscindit; sic etiam rugibile à sensatione contractè sumpta non præscinderet, quia nihil à se ipso præscindit; sensatio autem contractè sumpta, est ipsum rugibile; sed hic agitur de hoc, an à sensatione ut sic sumpta, præscindat rugibile, seu inferior differentia à generica differentia?

INSTABIS 4. Rugibile formaliter, vel est sensitivum formaliter, vel insensitivum formaliter, ergo est sensitivum formaliter.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum lapis vel est formaliter rationalis, vel formaliter irrationalis, non est formaliter irrationalis; quia formaliter irrationalis, quod non competit est formaliter sensitivum, quod non competit lapidi: Ergo est formaliter rationalis: & sicut in hac retorsione non tenet argumentum, quia rationale & irrationale non sunt contradictoria, hinc potest fieri ut neutrum membrum necessariò comperat, ita etiam nec sensitivum & insensitivum sunt contradictoria.

INSTABIS 5. Rugibile formaliter definitur per sensitivum, ergo ab illo abstrahere non potest.

RESPONDETUR. Rugibile formaliter prout est species, definitur per sensitivum, & sic non potest abstrahere à sensitivo, ut dixi, sed non prout est differentia formaliter; sub ratione enim differentia nihil definitur, cum definibile debeat constare genere & differentia, omne autem constans genere & differentia, est species.

OBJICITUR 3. Bonus est iste Syllogismus in Darapti. Omnis homo formaliter, est animal: Omnis homo, est formaliter rationalis: Ergo aliquod rationale, formaliter est animal.

RESPON-

RESPONDETUR. Hunc syllogismum non esse in forma: quia si per reductionem ad Darii revocetur, prodibit talis syllogismus. Omnis homo formaliter est animal, aliquod formaliter rationale est homo, ergo aliquod formaliter rationale est animal; in quo syllogismo formaliter rationale, & in minori, & in conclusione tenet se ex parte ly Rationale, estque omnino in forma. Positus autem iste syllogismus in Darapti conjungitur ly formaliter cum animal, cum tamen in præmissis non fuerit conjunctum cum ly animal.

OBJICITUR 4. Restaurando quasi argumentum supra positum. Omnis homo formaliter, est animal formaliter, omnis homo formaliter, est rationalis formaliter, ergo aliquod formaliter rationale est animal formaliter.

RESPONDETUR. Missis aliorum placitis. Omnis homo formaliter, est formaliter animal, qualiter ratio communis hominis sit ratio communis animalis irrestrictè accepti, Nego Majorem: Omnis homo formaliter, est formaliter animal, restrictè & contractè acceptum, Concedo Majorem; Distinctaque Minori, Nego Consequentiam.

OBJICITUR 5. ab Aversa apud Mastr. hic disp. 5. n. 150. Substantia dividitur in spiritualement & corpoream, & hæ rationes spiritualis & corporei debent dici substantiales, quia si à tali ratione præscinderent, essent etiam dum dividitur, includitur in membris dividendibus.

RESPONDETUR. Licet rationes spiritualis & corporei debeant dici substantiales, non ita tamen dicuntur, ut ratio communis spiritualis, sit ratio communis substantialis; si ratio communis spiritualis, non est ratio communis substantialis, hoc ipso præscindere à se possunt; idem dic de quantitate. Quamvis autem præscindant ratio spiritualis & corporei à substantiali, non erunt ex eo jam commune quid accidenti, sed tum primum erunt quid commune accidenti, spirituale & corporeum, si præscindant à substantiali in se inclusio.

INSTAT Idem. In tantum potest aliquod prædicatū præscindi à subjecto, de quo dicitur, in quantum etiam potest dici de alio; ut animal potest præscindi ab homine, quia potest dici de leone, ergo si datur propria differentia alicujus generis, ita quod nequeat alteri applicari, sanè non poterit ab eo præscindi.

RESPONDETUR. Negando causalem; sed id eo aliquid præscindit, quia non habet eandem definitionem.

OBJICIT 6. Idem. Saltem hæcceitas in communi, in ordine ad hunc & illum non nisi imperfectè præscindit, quia sine dubio quidquid est in singulis hæcceitatibus, essentialiter involvit talem conceptum.

RESPONDETUR. Cum per nos hæcceitas & individuum pro eodem sumantur objectivè,

cumque admiserimus infra, rationem communem omnibus individuis eamque perfectè præscindentem, idem dicendum de hæcceitate; quia etiam ratio communis hæcceitatis, non est ratio communis hujus hæcceitatis & è converso. Caterum sumendo hæcceitatem hanc, non pro differentia, sed pro specie, involvit genus secundum dicta supra.

OBJICITUR 7. Si differentia inferior includeret superiorem, esset actus purus, utpote entitas simplicissima; inferior item differentia esset suprema, quia nullam superiorem haberet quam includeret.

RESPONDETUR. Rationem actus puri esse prædicatū Physicum; non potest autem ostendi, quid differentie competat physicè, ratio actus puri. Dicitur etiam solet, non esse actus purus differentias infimas; quia licet careant compositione ex his, non carent tamen compositione cum his; hinc præsupponunt tanquam aliquid materiale differentias superiores, imò sine illis, tanquam sine præsuppositis intelligi non possunt; non sunt item differentie inferiores genera suprema, quia ad rationem supremam requiritur, sub se potestate habere plura, quod non competit differentie infimæ; est item necesse ut suprema differentia, nec materialiter præsupponat ante se priorem, præsupponit autem infima.

QUÆSTIO III.

De Specie.

DE ipsa specie, nihil admodum disputabile dicitur, sed de Individuis, restabunt quædam expendenda.

EXPLICATUR I. *Nomen speciei.* Species ex primitiva acceptione, non aliud est, quam pulchritudo quædam, unde & speciosum vocatur pulchrum: transtulerunt hoc nomen Philosophi, ad significandum concretum ex genere & differentia, appellaruntque illud speciem: cum enim genus sit turpe quoddam & informe, utpote se habens per modum materie, decoratur, formatur, speciosum fit, accessu differentie, quæ differentia pulchritudo generis dicitur, & species pulchrum. Porro cum concretum hoc ex genere & differentia, comparari possit tum ad genus, tum ad differentiam, tum ad individua, hinc & ratio speciei illius seu pulchritudo ad hæc omnia se extendit, & respectu generis dicitur species pulchrum, imò & pulchritudo in abstracto, eo quod in ea genus pulchrum, formatum differentiâ & completum appareat. Rursus comparatum hoc concretum ad differentiam, est etiam pulchrum, quia ipsa differentia est etiam pulchritudo completiva & perfectiva generis. Denique si comparatur idem concretum ad individua, erit pulchritudo illorum absolutè; species enim infima, est tota essentialis perfectio individuum.

EXPLA-